EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.2.2021.
COM(2021) 47 final

2021/0026 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o podnošenju, u ime Europske unije, prijedloga za uvrštavanje klorpirifosa u Dodatak A Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima („Konvencija”) stupila je na snagu 17. svibnja 2004. Odobrena je Odlukom Vijeća od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (2006/507/EZ[1]) te je stupila na snagu za Europsku zajednicu 14. veljače 2005. Konvencijom se nastoje zaštititi ljudsko zdravlje i okoliš od postojanih organskih onečišćujućih tvari. Konvencijom se osigurava okvir, na temelju načela predostrožnosti, za uklanjanje proizvodnje, uporabe, uvoza i izvoza postojanih organskih onečišćujućih tvari, sigurno rukovanje njima i njihovo zbrinjavanje te uklanjanje ili smanjivanje ispuštanja određenih nenamjernih postojanih organskih onečišćujućih tvari.

Uredbom (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća[2] u zakonodavstvu Unije provode se obveze utvrđene Konvencijom i Protokolom o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka („Protokol”), odobrenim Odlukom Vijeća 259/2004/EZ[3].

Člankom 8. stavkom 1. Konvencije propisuje se da svaka stranka može podnijeti prijedlog Tajništvu za uvrštavanje kemikalije u dodatke A, B i/ili C Konvenciji, koje će zatim revidirati Povjerenstvo za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari („Povjerenstvo”) u skladu s člankom 8. stavcima 3. i 4. Prijedlog mora sadržavati informacije navedene u Dodatku D. Na temelju preporuke Povjerenstva Konferencija stranaka odlučuje hoće li uvrstiti određenu tvar u Dodatak A (uklanjanje), Dodatak B (ograničenje) i/ili Dodatak C (nenamjerna proizvodnja). Postupak donošenja izmjena dodataka uređen je člankom 22. Konvencije.

Uporaba klorpirifosa kao aktivne tvari u sredstvima za zaštitu bilja i u biocidnim proizvodima zabranjena je u Europskoj uniji na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[4] odnosno Uredbe (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća[5]. Osim toga, klorpirifos nije registriran ni za bilo koju drugu uporabu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća[6] te ga stoga nije dopušteno proizvoditi ili

---

1 Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

2 Uredba (EU) 2019/1021 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (SL L 169, 25.6.2019., str. 45.).

3 Odluka Vijeća 2004/259/EZ od 19. veljače 2004. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima uz Konvenciju iz 1979. o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka (SL L 81, 19.3.2004., str. 35.).

4 Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

5 Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

6 Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

stavljati na tržište Unije za takvu drugu uporabu u količinama od jedne tone ili više na godišnjoj razini po proizvođaču ili uvozniku.

Prema dostupnim informacijama i podacima o intrinzičnim svojstvima klorpirifosa, koji su ocijenjeni u odnosu na kriterije iz Dodatka D Konvenciji, može se zaključiti da je klorpirifos postojan, bioakumulativan i otrovan. Osim toga, klorpirifos podliježe i dalekosežnom prijenosu kroz okoliš te je pronađen u udaljenim područjima kao što je Arktik. S obzirom na te informacije o postojanim, bioakumulativnim i otrovnim svojstvima te svojstvima dalekosežnog prijenosa klorpirifosa, predlaže se da se utvrdi da klorpirifos ispunjava kriterije iz Dodatka D Konvenciji te bi ga se stoga trebalo smatrati postojanom organskom onečišćujućom tvari. Pojedinosti o procjeni dostupne su u znanstvenom dosjeu koji će biti priložen prijedlogu za uvrštavanje klorpirifosa u Dodatak A Stockholmskoj konvenciji.

S obzirom na to da je klorpirifos tek nedavno zabranjen za uporabu kao aktivna tvar u sredstvima za zaštitu bilja u Uniji, ne može se isključiti da se klorpirifos i dalje proizvodi za izvoz. Štoviše, čini se da se klorpirifos i dalje proizvodi, upotrebljava i ispušta u drugim zemljama. S obzirom na potencijal za dalekosežni prijenos te kemikalije kroz okoliš, mjere poduzete na nacionalnoj razini ili na razini Unije nisu dovoljne za osiguravanje visoke razine zaštite okoliša i ljudskog zdravlja te je nužno šire međunarodno djelovanje.

S obzirom na to da će se sljedeća sjednica Povjerenstva održati u rujnu 2021., primjereno je da Komisija u ime Unije podnese Tajništvu Stockholmske konvencije prijedlog za uvrštavanje klorpirifosa u Dodatak A. Taj će se prijedlog preispitati u skladu s kriterijima i postupcima iz Konvencije prije nego što Konferencija stranaka donese odluku o uvrštenju.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Prijedlog je dosljedan te se njime dopunjuje provedba Uredbe (EU) 2019/1021 kojom se provodi Stockholmska konvencija u Uniji. Potpuno je u skladu s ciljem zaštite ljudskog zdravlja i okoliša od postojanih organskih onečišćujućih tvari.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je u skladu s općim pristupom Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i Uredbe (EU) br. 528/2012 u pogledu postojanih, bioakumulativnih i otrovnih tvari jer se u objema propisuju kriteriji kojima se u načelu ne dopuštaju stavljanje na tržište i uporaba tvari koje su postojane, bioakumulativne i otrovne. U Zajedničkom dogovoru[7] ispituje se odnos između Stockholmske konvencije, Uredbe (EU) 2019/1021 i Uredbe (EZ) br. 1907/2006 u pogledu ograničenja i zahtjeva za odobrenja kako bi se osigurala usklađenost.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Pravna osnova za predloženu Odluku Vijeća je članak 218. stavak 9. UFEU-a, koji je primjerena osnova za akt kojim se utvrđuje stajalište Europske unije u vezi s međunarodnim sporazumom, u ovom slučaju Stockholmskom konvencijom.

[7] https://ec.europa.eu/growth/sectors/chemicals/reach/special-cases_hr

Materijalnopravna osnova utvrđena je člankom 192. stavkom 1. UFEU-a s obzirom na to da se mjerama dogovorenima u okviru Stockholmske konvencije prvenstveno teži ostvarivanju cilja povezanog s okolišem (tj. uklanjanju postojanih organskih onečišćujućih tvari).

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Postojane organske onečišćujuće tvari izazivaju zabrinutost u svijetu, a Stockholmska konvencija provodi se u Uniji Uredbom (EU) 2019/1021. Budući da je Unija stranka Konvencije, primjereno je da Unija predlaže novu kemikaliju.

- **Proporcionalnost**

Postojane organske onečišćujuće tvari izazivaju zabrinutost u svijetu, a Stockholmskom konvencijom nastoji se ukloniti proizvodnja i uporaba tih kemikalija. Stoga je proporcionalno predložiti tu kemikaliju Konvenciji kako bi se osiguralo poduzimanje odgovarajućih mjera na globalnoj razini.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Savjetovanja s dionicima**

O prijedlogu se s državama članicama i drugim dionicima raspravljalo na 22. sastanku nadležnih tijela za Uredbu (EU) 2019/1021 i, osim toga, na sastanku stručne skupine za postojanost, bioakumulativnost i otrovnost pri Europskoj agenciji za kemikalije te su razmotrene zaprimljene primjedbe.

- **Procjena učinka**

Procjena učinka nije provedena. Predlaganje kemikalije Konvenciji neće imati nikakav učinak jer se čini da se ne upotrebljava u EU-u. Ako zaključi da je kemikalija postojana organska onečišćujuća tvar, Povjerenstvo će provesti procjenu učinka mogućih mjera upravljanja uzimajući u obzir socioekonomske informacije.

- **Primjerenost propisa i pojednostavnjivanje**

Prijedlog ne utječe na komercijalnu aktivnost jer kemikalija nije u komercijalnoj uporabi u Uniji te se njime stoga ne izuzimaju mikropoduzeća i ne uključuje posebna pravila za MSP-ove. Prijedlogom se ne utječe na konkurentnost sektora EU-a ni na trgovinu jer se tom kemikalijom ne trguje između Unije i trećih zemalja.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Plan provedbe, praćenje, evaluacija i izvješćivanje ne smatraju se potrebnima.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Prijedlogom se Komisiji daje mandat za predlaganje klorpirifosa Stockholmskoj konvenciji u ime Europske unije.

2021/0026 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o podnošenju, u ime Europske unije, prijedloga za uvrštavanje klorpirifosa u Dodatak A Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Europska zajednica 14. listopada 2004. odobrila je Stockholmsku konvenciju o postojanim organskim onečišćujućim tvarima („Konvencija”) Odlukom Vijeća 2006/507/EZ[8].

(2) Kao stranka Konvencije, Unija može podnijeti prijedloge izmjena dodataka Konvenciji. U Dodatku A Konvenciji navode se postojane organske onečišćujuće tvari koje treba ukloniti.

(3) Prema dostupnim znanstvenim podacima i revizijskim izvješćima te propisno uzimajući u obzir kriterije provjere utvrđene u Dodatku D Konvenciji, klorpirifos pokazuje svojstva postojane organske onečišćujuće tvari.

(4) Klorpirifos nije odobren kao aktivna tvar u skladu s Uredbom (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[9] te ga stoga nije dopušteno stavljati na tržište ili upotrebljavati u Uniji u sredstvima za zaštitu bilja. Klorpirifos nije odobren ni kao aktivna tvar u skladu s Uredbom (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća[10] te ga stoga nije dopušteno stavljati na tržište ili upotrebljavati u Uniji u biocidnim proizvodima. Osim toga, klorpirifos nije registriran ni za bilo koju drugu uporabu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća[11] te ga stoga nije dopušteno proizvoditi ili stavljati na tržište Unije za takvu drugu uporabu u količinama od jedne tone ili više na godišnjoj razini po proizvođaču ili uvozniku.

---

8 Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

9 Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

10 Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i uporabi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

11 Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

(5) Iako je klorpirifos postupno ukinut u Uniji, čini se da se izvan Unije i dalje upotrebljava kao pesticid te se raspršuje u okoliš. S obzirom na potencijal za dalekosežni prijenos klorpirifosa kroz okoliš, mjere poduzete na nacionalnoj razini ili na razini Unije nisu dovoljne za osiguravanje visoke razine zaštite okoliša i ljudskog zdravlja te je potrebno šire međunarodno djelovanje.

(6) Unija bi stoga trebala podnijeti prijedlog Tajništvu Konvencije za uvrštavanje klorpirifosa u Dodatak A Konvenciji,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Unija podnosi prijedlog za uvrštavanje klorpirifosa (CAS br.: 2921-88-2, EZ br. 220-864-4) u Dodatak A Stockholmskoj konvenciji o postojanim organskim onečišćujućim tvarima („Konvencija”).

Komisija dostavlja prijedlog u ime Unije Tajništvu Konvencije sa svim potrebnim informacijama u skladu s Dodatkom D Konvenciji.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik